

Ova odora posvećena je braniteljskom krvlju, a ono što krv posveti to trajno traje – velečasni Željko Volarić

OBJAVLJENO 26. STUDENOGA 2024. OD BORNA MARINIĆ

DATUM DOGAĐAJA: 1991. - 1995.

Željko Volarić rođen je u Vrbovi kraj Starog Petrovog Sela 1957. godine. Djetinjstvo pamti kao razdoblje u kojem je volio provoditi vrijeme s djedom koji mu je bio i uzor i mentor. **Djed Franjo**, inače iz Hrvatskog Blagaja kraj Slunja, imao je na mladog Željka snažan utjecaj te mu je **usadio osjećaj za vjeru i domoljublje**. Tim smjerom Željko je hrabro koračao, otkrio svećenički poziv, školovao se u Zagrebu i na koncu 1983. zareadio za svećenika. Najprije je služio kao kapelan u selu Vukovina kraj Velike Gorice, da bi već iduće godine **otišao u Novu Gradišku** u kojoj je bio kapelan sve do rata. Upravo u to vrijeme postao je **župnik u Staroj Gradiški** koja se našla na udaru velikosrpske agresije.

(Autor **Antun Brađašević**)

*Nitko nije vjerovao da će biti rata. Ja sam išao u izvidanje Stare Gradiške kao župe, ali nisam imao dekret da preuzmem župu i kako se vidjelo da će biti rata tražio sam od odgovornih u biskupiji da mi što prije pošalju dekret. Naime jednom prilikom išao sam na pregovore na most s pukovnikom JNA koji je rekao „Bolje svaki dan pregovarati, nego tri dana ratovati“. Kada smo se vraćali čovjek s kojim sam išao na pregovore rekao mi je „**Gotovo je. Rat je tu.**“ Nisam znao što govori, ali uskoro su počele padati granate i stvari su postale jasne.*

Dok je dekret stigao JNA je prešla preko Save i okupirala Staru Gradišku. **Željko Volarić tako je ostao bez kapelanskog mjesta i bez župe.** U takvim okolnostima činilo se logičnim da prihvati pozive iz inozemstva da se skloni u Njemačku, Norvešku ili neku treću zemlju no to za Željka nije bila opcija.

*Odbio sam sve te pozive. **Kako da idem ikuda, a narod moj počinje ginuti?** Ostao sam u napadnutoj Novoj Gradiški. Nakon jednog raketiranja izišao sam pred crkvu te gledao posljedice napada. Tada je naišao jedan stariji gospodin **Stjepan Mrnjec** zvani Štefa koji je osnovao samostalnu satniju za čuvanje žita. Ti stariji ljudi čuvali su žito svjesni da žito i kruh znače život. Upitao me što radim, a ja sam odgovorio „Ništa“. Tada me uzeo za ruku kao dijete i poveo me u zapovjedništvo obrane Nove Gradiške. Već sa stepenica, kada smo ulazili, povikao je „**Hrvatska vojska ne može biti bez svećenika, obucite ovog čovjeka!**“ Dok smo od stepenica došli do stola gdje se dijelila odjeća već me čekala odora i potpisao sam ugovor s vojskom. Već i prije ja sam se znao družiti s vojskom, nosio sam im hranu i piće kada bi došli s terena, gledao sam ih kao heroje jer su me branili, ali ovo je bilo na jednoj drugačijoj razini.*

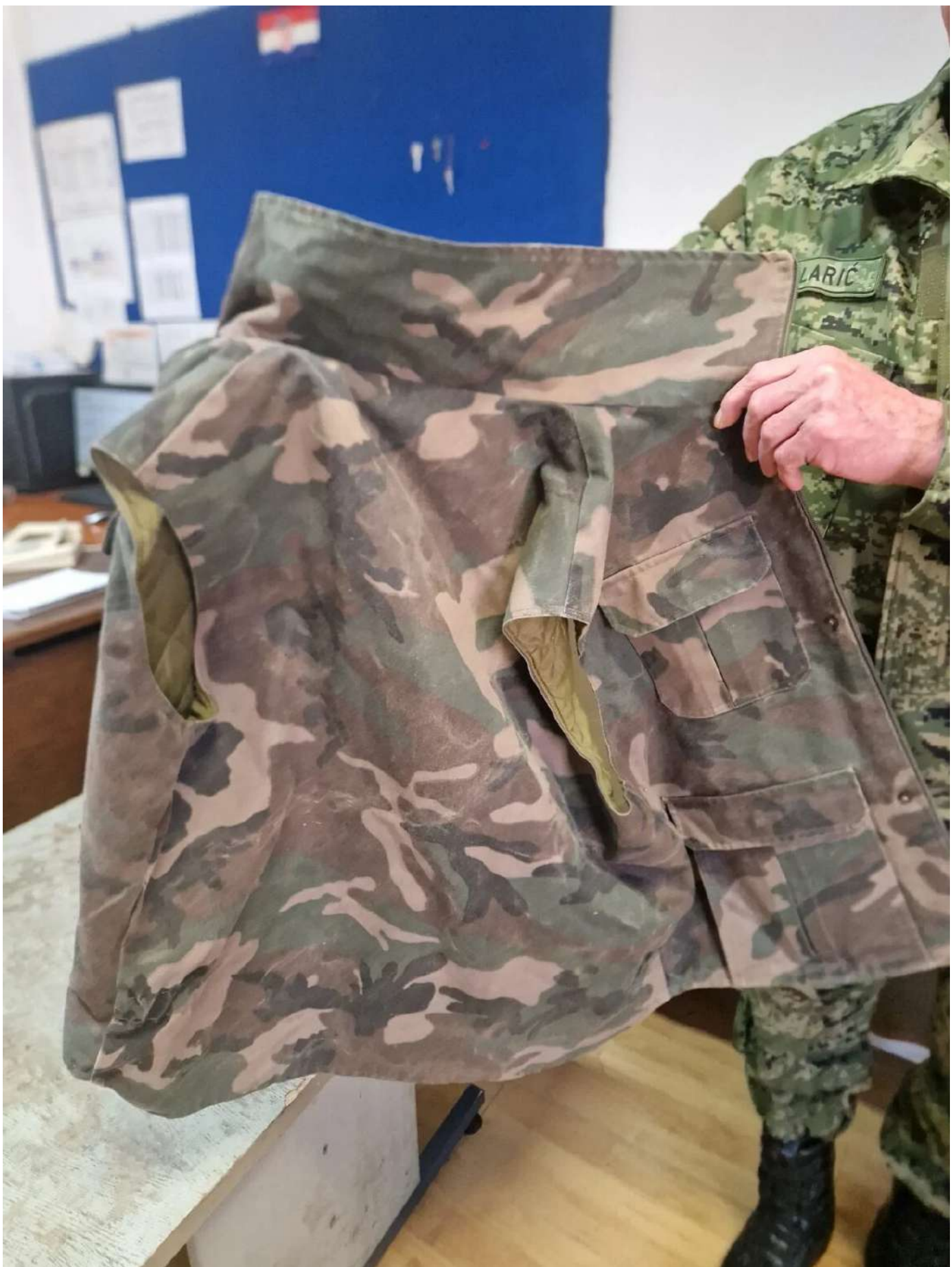
S narodom u svakom smislu i u svako doba – Željko Volarić (autor Željko Paušić)

Kako se formirala vojska, tako se i velečasni Željko uključio u **121. brigadu Hrvatske vojske**. Pomagao je gdje je mogao i kako je mogao.

*Najprije sam s vozačima autobusa išao po ljude u Staru Gradišku koje smo vozili u izbjeglištvo. Poslije sam kroz sakramente, mise i posjete pokušavao pomoći braniteljima. Samim mojim dolaskom odmah su se osjećali radosnima. Kada im donesete bocu pića, to nije bilo piće, to je u tom trenutku bio **znak da netko misli na njih**. Jednom prilikom na položaju kraj Okučana zatekao sam vojnika koji je djelovao jako zabrinuto. Kao i mnogi drugi vojnici jače građe i on je imao nadimak Rambo. Kroz razgovor sam saznao kako je nedavno na tom ratištu poginuo još jedan „Rambo“ te se brinuo nije li njegova obitelj dobila informaciju da je stradao upravo on. **Nije im se imao kako javiti**. Tada sam mu rekao da napiše poruku i dao mi je adresu koja je bila u Velikoj Gorici. U to vrijeme teških borbi bila je prava avantura doći do Gorice no sjeo sam u auto i preko Donjeg Miholjca došao do njegovog stana. Pozvonio sam, **dao pisamce njegovoj majci i supruzi**, one su napisale svoju poruku i opet sam istim putem krenuo natrag te mu predao pismo koje mu je poslala obitelj. To je za njega bio veliki znak, on se smirio jer je znao da mu je obitelj dobro i da obitelj zna da je on dobro. **To su u tom momentu bile značajne stvari**.*

Kako pričamo, Željku uspomene naviru jedna za drugom. Zanimljivo, jedina fizička uspomena iz Domovinskog rata mu je prsluk koji mu je poklonio tada pripadnik „Tigrova“ **Ante Gotovina**.

*On i njegovi kolege bili su s borbenim vozilom pred policijom. Družili smo se ponekad i tako smo ušli u priču. **Kada je vidio da nemam prsluk, a bilo mi je hladno dao mi je svoj**. Tada nisam znao o kome se radi, tek kasnije sam shvatio tko je taj čovjek koji mi je dao prsluk. Čuvam ga i dan danas.*

Željko drži prsluk koji mu je u rujnu 1991. poklonio Ante Gotovina

Prisjeća se kako su **branitelji imali snažnu potrebu za sakramentima**, osobito ispovijedima, pričestima, ali i bolesničkim pomazanjima.

*Bolesničko pomazanje davao sam svima koji su bili zainteresirani, a da su bili potencijalni smrtnici. Jednom zgodom je čak jedan liječnik koji je bio musliman stao u red i pitao me može li on iako je druge vjeroispovijesti primiti bolesničko pomazanje jer je i on potencijalni smrtnik. Rekao sam mu – „**Škoditi ti ne može, pomoći ti može**“ i **udijelio sam mu ga**. To se sve odigralo u jednom podrumu kuće u selu Gorice u kojem je idućeg dana eksplodirala kumulativna mina koja je ubila dvojicu gardista.*

Smrt je postala dio svakodnevice baš kao i sprovodi. Često ih je Željko održavao samo s grobarima.

*Znale bi padati granate, pa trči, pa zalegni, pa trči i tako na brzinu. **Grobari i ja bi otišli nasred groblja i obavili ispraćaj** dok bi obitelj bila u bunkeru iz II. svjetskog rata koji i danas stoji kraj novogradiškog groblja. Iz njega bi provirivali žena, djeca poginulog i bili su to jako teški trenuci. **Jezivo**. Vrlo teško bilo bi mi kada bi bila sahrana nekog mladog vojnika i onda njegova majka na grobu, onaj plač majke i njezin osjećaj da ostaje sama su bili vrlo, vrlo teški. Ipak najteže mi je bilo za vrijeme obdukcija kada bi dobili u razmjeni tijela poginulih pa sam išao na prepoznavanja tih momaka pošto sam stalno bio s njima i znao sam ih raspoznati. **Mnoge sam identificirao i to je na mene ostavilo snažne posljedice no prošlo je to Bogu hvala.***

Branitelji su se **nosili i s grižnjom savjesti** zbog sudjelovanja u ratu te im je kroz razgovor velečasni Željko pokušavao pomoći.

*Osobitu patnju po tom pitanju imali su izviđači koji bi navodili projekte po neprijatelju. Mučilo ih je što navode granate koje razaraju i ubijaju itd. **Skupa smo molili, puno smo molili**, tu su bili i sakramenti i uspjeli smo kod nekih, a kod nekih nismo i nose taj teret i danas.*

Božić 1991. bio je poseban i Željko Volarić pamtiće ga cijeli život:

*Služio sam misu u Visokoj Gredi u jednom podrumu obiteljske kuće. Na misi su bili vojnici iz Zagreba. Nije ih bilo puno, ali **cijelu misu su preklećali**, a suze su tekle.*

Misa na prvoj crti (autor Željko Paušić)

Kada pričamo o **Božjoj prisutnosti u ratu** osim po svećenicima i sakramentima ona se očitovala i u krunici koja je postala jedan od simbola Domovinskog rata:

***Krunica je bila vrlo važan znak.** Ona nije bila puki simbol. Ja sam ih podijelio između 3 i 4 tisuće. Kako nisam imao primanja nisam mogao kupovati krunice i dijeliti ih. Ipak, **jedan stolar iz Nove Gradiške ih je izrađivao**, njegova žena uvezivala, a ja sam ih nosio po frontu. **Krunice su spajale one na frontu i one koji su za njih molili u progonstvu** ili izbjeglištvu. Nosio sam ih našim izbjeglicama u Švicarsku i jedva su mi na granici Švicarci dali da ih unesem. Zaplijenili su suhomesnate proizvode, htjeli su i krunice no odlučno sam se tome usprotivio. I danas se sjećam dobro, platio sam globu 200 franaka i na kraju su me pustili da obiteljima branitelja donesem te krunice.*

Pričamo otvoreno, pa ga pitam – **Je li postojao strah?** Odakle je crpio motivaciju za odlaske na prvu crtu i izlaganje pogibelji?

***Strah je bio u nama, ali ga nismo osjećali.** Ne znam kako da vam to pojasnim. Bojao sam se, ali bio sam miran jer sam bio sa svojim ljudima. Više puta, na više načina bio sam u smrtnoj opasnosti. Kada granata padne kraj auta i digne ga u zrak to je strašno iskustvo. A motiv? Evo slikovito ću vam to objasniti. Kada smo stigli u Švicarsku bili smo tamo tri dana, stigla je do nas vijest da je netko poginuo na novogradiškom bojištu i ja sam brzo pohitao natrag. To je eto možda najbolji pokazatelj koliko sam bio **snažno povezan s braniteljima** i htio biti uz njih u tim najtežim trenucima.*

Iduće 1992. godine, kada se formirala crta obrane i nastupilo primirje **stigao je UNPROFOR** koji je trebao omogućiti povratak stanovnika u Staru Gradišku međutim to se nije ostvarilo. Svake nedjelje u 15 sati u Novoj Gradiški prognanici iz Stare Gradiške bi se okupljali, družili i nadali da će se ubrzo vratiti svojim domovima i obnoviti ih. Ipak nije bilo tako. Razvoj situacije natjerao ih je da na autocesti ispod nadvožnjaka između Visoke Grede i Prvče pokrenu **protest protiv UNPROFOR-a** u sklopu kojeg je Željko služio i misu.

Prognanik u zapadnoj Slavoniji prosvjeduje protiv UNPROFOR-a. (autor **Željko Gašparović**)

U to vrijeme bio je i **župnik pogranične župe Mačkovac** na obali Save. Sve do operacije „**Bljesak**“ vladao je status quo, a onda je u svibnju 1995. zapadna Slavonija oslobođena. U toj operaciji oslobođeni su Okučani u kojima je velečasni Željko **pronašao matice iz starogradiške župe**, a slobodu je dočekala i upravo Stara Gradiška.

*Tijekom rata više sam puta išao u Dragalić na pregovore gdje sam posredstvom Crvenog križa **pokušavao dobiti matice iz župe** no bezuspješno. Na početku operacije „Bljesak“ **zamijenio sam čizme s Mijom Matokanovićem**, vojnikom, zapovjednikom, župljaninom. Naime ja sam imao jako udobne čizme, a njega su njegove žuljale. U Okučane sam ušao odmah kad i vojska, išao sam ustvari iza njih jer nisam smio sudjelovati u borbenim djelovanjima. Tada smo pokojni **Andrija Lukinović** i ja otišli u zgradu općine i tamo smo našli župne knjige. **Bile su u prostoriji koja je bila minirana** no srećom nismo uhvatili kvaku jer bi raznijelo i nas i knjige. Taj pronalazak matica bio nam je jako bitan. Kada sam potom ušao u Staru Gradišku imao sam što za viditi. **Sve je bilo opustošeno, obraslo, uništeno**. U župnom stanu rasla je šuma, drveće debelo k'o ruka. U čišćenju mi je puno pomogla ekipa iz lokalnog nogometnog kluba. Mi smo preko 20 traktorskih prikolica živog smeća iznijeli iz župne kuće. Osim crkve i župnog stana dočekala nas je i **razorena kapelica svetog Roka**.*

Povratak u Staru Gradišku (autor Željko Paušić)

Željko Volarić obnovu nije završio do kraja. Već 1996. godine dobio je dekret u drugu župu, ali je **trajno ostao vezan za Staru Gradišku i svoje župljane** s kojima je proveo najteže razdoblje njihovih života. Trajno je ostao vezan i uz vojsku. **Danas je vojni kapelan** i ročnicima u požeškoj vojarni, ali i drugim hrvatskim vojnicima, pokušava prenijeti poruke domoljublja i evanđelja.

*To me raduje i veselim se što sam dio Hrvatske vojske. Ponosan sam na odoru hrvatskog vojnika. **Ona je za mene sveta odora, ona je posvećena braniteljskom krvlju, a ono što krv posveti to trajno traje.** Pokušavam ročnicima prenijeti tu poruku i pojasniti im da trebaju osjećati ponos što nose tu odoru.*

Ovaj tekst je dio novinarskoga projekta „Ima li Boga na prvoj crti? – katolički svećenici u Domovinskom ratu, objavljen u sklopu programa poticanja novinarske izvrsnosti u 2024. godini Agencije za elektroničke medije. Dozvoljeno je prenošenje sadržaja uz objavu izvora i imena autora.

Borna Marinić [Edit profile](#)

Magistar sam povijesti. Radno iskustvo stjecao sam u Hrvatskom povijesnom muzeju i na Hrvatskoj radioteleviziji u emisiji TV Kalendar. Autor sam nekoliko knjiga i filmova na temu Domovinskog rata. Osnovao sam i uređujem Facebook stranicu Dogodilo se na današnji dan – Domovinski rat i portal Domovinskirat.hr. Također uređujem i vodim emisiju Domoljubne minute koja se svakog dana emitira na Hrvatskom katoličkom radiju te emisiju Sve za Hrvatsku i Novi valovi dobrote. Vlasnik sam obrta CroHis kojim promičem vrijednosti Domovinskog rata.

[Add Social Links](#)

[Settings](#)

Podijeli članak